

זיהום אוויר מכלי רכב

האוויר שאנו נושמים כיום בערים מצוי כבר מעבר לקו האדום שבו נגרמים נזקים בריאותיים לאוכלוסייה. מצב זה צפוי להחמיר בשנים הקרובות משום העלייה המתמדת ברמת החיים שמביאה להגדלה ניכרת בפליטת מזהמי אוויר לאטמוספירה כתוצאה משרפת דלק.

חלקה של התחבורה בגרימת זיהום אוויר במרכזי הערים, ובמיוחד של כלי רכב מונעי דיזל, הוא מהגדולים והבעייתיים ביותר, הן בשל הרכב המזהמים והן בשל סמיכות מקור הפליטה לאוכלוסייה.

אמצעים להפחתת פליטות מכלי רכב

ניתוח ממצאי תחנות הניטור התחבורתיות המוצבות בערים הגדולות, מצביע על כך, שכלי רכב המונעים בדיזל אחראים לחלק הארי של הריכוזים של תחמוצות חנקן וחלקיקים (כ-80% מסך הפליטה מכלי רכב בכלל), בסביבה העירונית בגוש דן ובירושלים. אלו המזהמים אשר נחשבים כיום בארץ ובעולם למזהמי האוויר הבעייתיים והמסוכנים ביותר.

התחבורה הציבורית בארץ, המונעת בדיזל והנעה באותם מרכזי ערים היא אחד התורמים העיקריים לממצאים אלו, למרות מספרם הקטן של האוטובוסים ביחס לכלל כלי הרכב.

קיימים מספר אמצעים המאפשרים הפחתה בכמות המזהמים הנפלטים מאוטובוסים, ומטרת פרק זה היא לסכם בקצרה את האמצעים השונים.

הנעה חלופית

המודעות הסביבתית ההולכת וגוברת, במקביל לעלייה במחירי הדלקים הפוסיליים, הובילה לפיתוח מספר רב של אמצעים חלופיים להנעת כלי רכב.

רכבי הבנזין והדיזל המסורתיים עדיין שולטים ללא עוררין בשוק הרכב, אך במקומות שונים בעולם מתפתחות טכנולוגיות התופסות נתח משמעותי משוק הרכב.

בברזיל כחצי מדלק הבנזין במדינה הוחלף בביו-אתנול, ואילו באירופה דלק הביו-דיזל תופס תאוצה. בארגנטינה נוסעות כ-1.7 מיליון מכוניות המונעות בגז טבעי, ובמדינות כגון טורקיה וארמניה נעשה שימוש רחב בגז פחמימני מעובה (גפ"מ).

ככל הנראה, ימשיכו טכנולוגיות אלה להתקיים במקביל במקומות שונים בעולם, ויקטינו באופן הדרגתי את נתח השוק של הבנזין והסולר.

הטכנולוגיות החלופיות להנעת רכב הקיימות כיום בישראל הן: רכב מונע גפ"מ, רכב היברידי ואופנועים חשמליים. המשרד להגנת הסביבה פועל כיום כדי לאפשר ולעודד את השימוש בדלקים ביולוגיים, ברכב חשמלי ובגז טבעי.